

การศึกษาการดำเนินงานนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาของศึกษานิเทศก์
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

นางจรรุวรรณ แก่นทรัพย์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

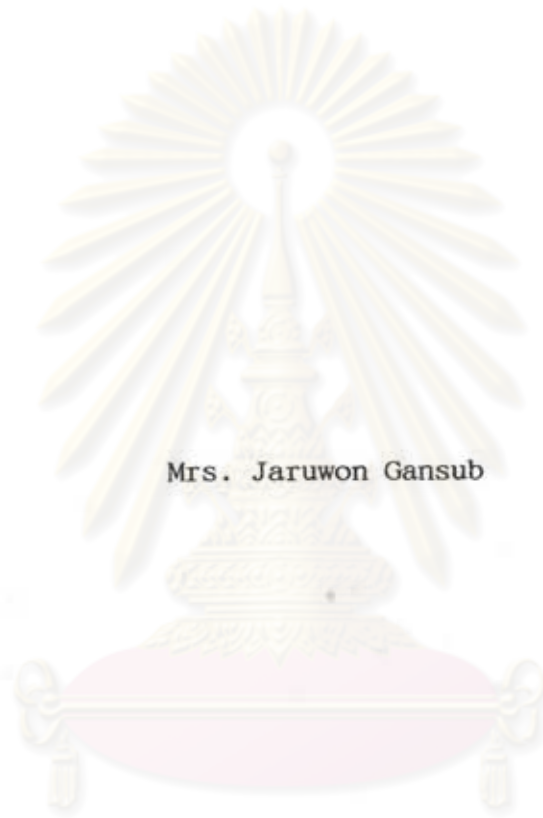
พ.ศ. 2538

ISBN 974-631-619-2

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I1681728x

A STUDY OF THE OPERATION OF EDUCATIONAL INNOVATION AND TECHNOLOGY
DEVELOPMENT OF EDUCATIONAL SUPERVISORS UNDER THE
JURISDICTION OF THE OFFICE OF THE NATIONAL
PRIMARY EDUCATION COMMISSION

Mrs. Jaruwon Gansub

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Educational Administration

Graduate School

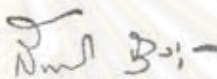
Chulalongkorn University

1995

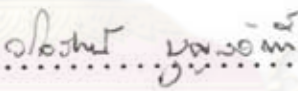
ISBN 974-631-619-2

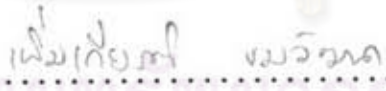
หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาการดำเนินการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาของ
ศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาแห่งชาติ
โดย นางจรรุวรรณ แก่นทรัพย์
ภาควิชา บริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.เพิ่มเกียรติ ขมวัฒนา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ จงสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ ดร.เพิ่มเกียรติ ขมวัฒนา)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

จากรุวรรณ แก่นทรัพย์ : การศึกษาการดำเนินการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา
ของศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (A STUDY OF
THE OPERATION OF EDUCATIONAL INNOVATION AND TECHNOLOGY DEVELOPMENT
OF EDUCATIONAL SUPERVISORS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF
THE NATIONAL PRIMARY EDUCATION COMMISSION) อ.ที่ปรึกษา : อ.ดร.เพิ่มเกียรติ
ชมวัฒนา, 160 หน้า. ISBN 974-631-619-2

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินการและปัญหาการดำเนินการพัฒนานวัตกรรม
และเทคโนโลยีทางการศึกษา ของศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
จำนวน 410 คน และคณะกรรมการผู้ตรวจกลั่นกรองผลงานทางวิชาการของข้าราชการครู จำนวน
20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูล
โดยการวิเคราะห์เนื้อหาและการหาค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า

ศึกษานิเทศก์ดำเนินการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยการวิเคราะห์ปัญหา
ประเมินความต้องการจำเป็นจากสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนและนโยบายสำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ กำหนดวัตถุประสงค์และการออกแบบที่สอดคล้องกับปัญหาความต้องการของ
ครูผู้สอนและประโยชน์ในการนำไปใช้ ส่วนใหญ่สร้าง/พัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่มี
ลักษณะเป็นเอกสารสำหรับครู โดยปรับปรุงหรือดัดแปลงความคิดและวิธีการเดิม แล้วนำไปทดลองใช้กับ
กลุ่มเป้าหมาย เมื่อประเมินผลการทดลองใช้แล้วมีการปรับปรุงนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา
เพียงบางส่วนเกี่ยวกับเทคนิค วิธีการ หลังจากนั้นจึงนำเสนอเผยแพร่ศึกษานิเทศก์ ครูผู้สอน และผู้บริหาร
โดยการเผยแพร่ร่วมไปกับงานการนิเทศการศึกษาหรือจัดทำเอกสารเผยแพร่ สำหรับปัญหาในการดำเนินการ
คือ ผู้มีส่วนร่วมดำเนินการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ขาดความรู้ ความเข้าใจ และ
ทักษะในการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา และขาดงบประมาณสนับสนุน

การตรวจกลั่นกรองนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาของศึกษานิเทศก์แต่ละเรื่องมี
ผู้ตรวจกลั่นกรอง 1 คน โดยวิธีการอ่านรายงาน แล้วเรียกผู้รายงานมาพูดคุยซักถามเพิ่มเติม พร้อมให้
คำแนะนำ ใช้เวลาตรวจกลั่นกรองประมาณ 1 สัปดาห์ ปัญหาที่พบคือ รูปแบบการเขียนรายงานไม่ถูกต้อง
ทำให้ต้องเพิ่มขั้นตอนและระยะเวลาในการตรวจ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา นวัตกรรมการศึกษา
สาขาวิชา นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร
ปีการศึกษา 2537

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพิ่มเกียรติ ชมวัฒนา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C642243 : MAJOR SUPERVISION AND CURRICULUM DEVELOPMENT

KEY WORD: DEVELOPMENT / EDUCATIONAL INNOVATION AND TECHNOLOGY / SUPERVISORS
JARUWON GANSUB : A STUDY OF THE OPERATION OF EDUCATIONAL INNOVATION
AND TECHNOLOGY DEVELOPMENT OF EDUCATIONAL SUPERVISORS UNDER THE
JURISDICTION OF THE OFFICE OF THE NATIONAL PRIMARY EDUCATION
COMMISSION. THESIS ADVISOR : PERMKIET KHAMAWATTANA, Ph.D. 160 pp.
ISBN 974-631-619-2

The purpose of this research is to study the operation and problems of the development of educational innovation and technology by educational supervisors under the jurisdiction of the office of the National Primary Educational Commission.

The population and sample comprised 410 educational supervisors under the jurisdiction of the office of the National Primary Education Commission, and 20 members of Academic research examination committee. To collect data, questionnaires and interview were used, and the data were analyzed by content analysis and finding percentages.

The results of the research were:

Educational supervisors have developed educational innovation and technology by analyzing the problems evaluation the needs associated with problems of teaching - learning activities and the policy of the office of the Primary Education Commission. Specifies objectives and designs that are responsive to the needs of teachers and are beneficial when applied. For the most part, they built/developed educational innovation and technology that stressed printed materials for teachers by improving or changing the existing ideas and methods. The new ideas and method were tested with a target group. After evaluation of the test results, there were further improvement in only the aspect of educational innovation and technology concerning techniques and method. After that, they were disseminated to educational supervisors, teachers, and administrators, as part of educational supervision or using dissemination materials. The operational difficulties were that personnel concerned carrying out the development of educational innovation and technology lacked the knowledge and skills to developing educational innovation and technology and lacked budgetary support.

The examination of educational innovation and technology by educational supervisors was carried out by one examiner for each topic, by means of reports, presentations and supplementary questioning of the supervisors, along with giving advice to them. This took about one week. The problems encountered were incorrect report form which added steps and lengthened the evaluation process.

ภาควิชา.....บริหารการศึกษา.....

ลายมือชื่อนิติ.....

สาขาวิชา.....นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ปีการศึกษา.....2537.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของ อาจารย์ ดร.เพิ่มเกียรติ ขมวัฒนา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ให้คำแนะนําและตรวจสอบแก้ไขอย่างละเอียดทุกขั้นตอนจนสำเร็จ เรียบร้อยและสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกรี รอดศรีทอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิริเพ็ญ มากบุญ อาจารย์เอิกสรวง บาลวัฒน์ อาจารย์ทวิน นพพลदानนท์ อาจารย์ปราวณี ไชยรังษณดี อาจารย์อาทิตย์ ชีรานบุตร อาจารย์เอมอร สร้อยสุวรรณ ในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้กรุณาตรวจสอบความตรงและความสมบูรณ์ของเนื้อหา สำนวนภาษา ตลอดจนให้คำแนะนําในการปรับปรุงเครื่องมือในการวิจัย และให้ข้อคิดเห็นซึ่งเป็น ประโยชน์อย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ศึกษาพิเศษ 7 ศึกษาพิเศษ 8 และศึกษาพิเศษ 9 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

ขอขอบพระคุณเป็นพิเศษต่อ รองศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เฌยยอด และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ใจทิพย์ เข็อรันพงษ์ ที่กรุณาช่วยเหลือและให้กำลังใจในการทำงานวิจัย ครั้งนี้

ความดีที่ง่วงอันเกิดจากงานวิจัยนี้ ขอมอบแต่ บิดา มารดา คุณครู อาจารย์ และ ทุกท่านที่ได้กรุณาอนุเคราะห์ด้วยความสํานึกในพระคุณ

จารุวรรณ แก่นทรัพย์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	6
นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย	8
2. ทฤษฎี หลักการ แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
ความหมายของนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา	9
ความหมายของการนิเทศการศึกษา	12
ความมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษา	14
บทบาทและหน้าที่ของศึกษานิเทศก์	15
นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาเพื่อการนิเทศการศึกษา	19
การพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาเพื่อการนิเทศการศึกษา	21
โครงการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา	38
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	41

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3. วิธีดำเนินการวิจัย	46
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	46
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	47
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	47
การเก็บรวบรวมข้อมูล	48
การวิเคราะห์ข้อมูล	49
สถิติที่ใช้ในการวิจัย	49
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	50
ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้ข้อมูล	52
ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการและปัญหาการดำเนินการพัฒนา นวัตกรรมและ เทคโนโลยีทางการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	58
ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการตรวจค้นกรองและปัญหาการตรวจค้นกรอง นวัตกรรมและ เทคโนโลยีทางการศึกษาของคณะกรรมการ ตรวจค้นกรองผลงานทางวิชาการของข้าราชการครู	96
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	104
สรุปผลการวิจัย	104
อภิปรายผลการวิจัย	110
ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย	118
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	119

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
รายการอ้างอิง	120
ภาคผนวก	127
ประวัติผู้เขียน	160

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของศึกษานิเทศก์	53
2	ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของคณะกรรมการตรวจกลั่นกรองผลงานทางวิชาการ ของข้าราชการครู สายงานการนิเทศการศึกษา	56
3	การศึกษาวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการในการพัฒนานวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา	59
4	การวางแผนการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา	63
5	การสร้าง/พัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา	68
6	การทดลองใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา	71
7	การประเมินผลการทดลองใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา	73
8	การปรับปรุงเพื่อพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา	75
9	การนำเสนอเผยแพร่พัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา	77
10	ปัญหาการศึกษาวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการในการพัฒนา นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา	81
11	ปัญหาเกี่ยวกับการวางแผนการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา	84
12	ปัญหาเกี่ยวกับการสร้าง/พัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา	86
13	ปัญหาเกี่ยวกับการทดลองใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา	88
14	ปัญหาเกี่ยวกับการประเมินผลการทดลองใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีทาง การศึกษา	90
15	ปัญหาเกี่ยวกับการปรับปรุงเพื่อพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา	92
16	ปัญหาเกี่ยวกับการนำเสนอเผยแพร่พัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา .	94
17	การตรวจกลั่นกรองนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา	97
18	ปัญหาการตรวจกลั่นกรองนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา	100